

Algemene Vergadering van Aandeelhouders

28 en 29 april 2010

Toespraak¹ van Bruno Colmant, Deputy CEO

Dames en Heren,

Onze activiteiten bestaan uit twee onderdelen, die een weergave vormen van de bestanddelen van onze groep:

1. de verzekeringsactiviteiten waarover Bart zojuist heeft gesproken;
2. algemeen – alle andere activiteiten die niet onder verzekeringen vallen.

Algemeen bestaat uit twee soorten elementen die overgebleven zijn na de opsplitsing van Fortis:

1. enerzijds financiële elementen met betrekking tot de structurele financiering van de onderneming;
2. anderzijds elementen van juridische aard. Veel van deze elementen hebben een financiële weerslag en het merendeel heeft op een of andere manier betrekking op de ontmanteling van de groep.

Ik zal u deze elementen op systematische wijze presenteren.

Gezien de complexiteit zal ik proberen de belangrijkste elementen van algemeen op een zo gestructureerd en duidelijk mogelijke manier te behandelen. Ik zal de rubrieken van algemeen op de balans en “buiten de balans” punt voor punt beschrijven, dat wil zeggen, ik zal precies aangeven waarop deze rubrieken betrekking hebben, hoe ze specifiek zijn opgenomen en wat de impact ervan is op de balans, de resultaatrekening of anderszins.

Algemeen, waarvoor ik binnen Fortis verantwoordelijk ben, bevat een aantal financiële instrumenten en verplichtingen op en buiten de balans:

- Sommige elementen zijn kenmerkend voor beursgenoteerde bedrijven (liquiditeitsbeheer, financiering van activiteiten).
- Andere elementen zijn zeer specifiek en vaak complex en vormen het resultaat zijn van de beëindiging van de bankactiviteiten van Fortis.

Op de balans zien we:

- De op de door de Belgische overheid gehouden opties op de aandelen BNP Paribas, ter vervanging van de coupon 42 die u in oktober 2009 is toegekend;

¹ “De gesproken tekst prevaleert. In deze presentatie zijn bepaalde verklaringen op vooruitzichten gebaseerd. De concrete uitvoering daarvan is onderhevig aan risico's en diverse onzekerheden. De werkelijk behaalde resultaten kunnen bijgevolg grondig verschillen van de resultaten die in een vooruitblik als deze worden genoemd of gesuggereerd. De onderneming verbindt zich er in geen geval toe om haar vooruitzichten publiekelijk aan te passen.”

- De RPN(I), een zeer complex instrument in verband met het instrument CASHES, uitgegeven door Fortis Bank in 2007;
- Een vordering op FCC, een dochteronderneming van Fortis Bank Nederland. Op deze vordering werd in 2009 een volledige waardevermindering toegepast. Royal Park Investments, waarin een deel van de gestructureerde kredieten van Fortis Bank zijn ondergebracht en, waarvan we samen met de Belgische staat en BNP Paribas medeaandeelhouder zijn.

Buiten de balans zien we met name een verplichting ten opzichte van Fortis Bank en een andere verplichting ten opzichte van Fortis Bank Nederland:

- Een financieringsinstrument uitgegeven door Fortis Bank dat we van de houders in 2011 moeten terugkopen tegen nominale waarde als Fortis Bank het niet terugkoopt.
- MCS, een converteerbare lening die in december 2010 verplicht wordt geconverteerd in 107 miljoen uit te geven aandelen.

Het afhandelen van juridische disputen met voormalige werkmaatschappijen of individuele aandeelhouders valt ook onder algemeen, evenals het verbeteren van de juridische structuren van de groep.

Royal Park Investments (RPI) is de “special purpose vehicle” voor gestructureerde kredieten die door BNP Paribas geselecteerd zijn op het moment van de overname van Fortis Bank van de Belgische overheid, volgend op de overname van Fortis Bank door de Belgische overheid.

Fortis, de Belgische overheid en BNP Paribas zijn als partij in deze transacties medeaandeelhouders van RPI geworden: het belang van Fortis en de Belgische overheid is ongeveer even groot en dat BNP Paribas is kleiner.

Als financieel vehikel streeft RPI er niet naar nog meer activa te verzamelen, maar uitsluitend de reeds in bezit zijnde activa te beheren.

Op 31 december 2009, had Royal Park Investments een portefeuille met een nominale waarde van EUR 18 miljard. Deze activa hadden een IFRS boekwaarde van iets meer dan 7 miljard. In de loop van 2009 heeft RPI EUR 150 miljoen rente ontvangen en bijna EUR 1.1 miljard afbetalingen van financiële instrumenten.

RPI is gefinancierd met eigen vermogen ter hoogte van EUR 1,7 miljard en met vreemd vermogen ter hoogte van EUR 8,2 miljard, waarvan een groot deel door de Belgische staat is gegarandeerd. Het totaal aan ontvangen betalingen in 2009 is aangewend ter afbetaling van de schuld die RPI financiert. Ander noemenswaardig feit: in de loop van 2009 heeft RPI ter financiering obligaties uitgegeven, in de tranche vreemd vermogen dat onder staatsgarantie valt en is dus aanzienlijk minder afhankelijk van bankschuld geworden.

De Belgische staat vond het nodig een vergoedingsmechanisme te creëren voor de aandeelhouders van Fortis, dat voorziet in de toekenning van de winst ingevolge de verkoop van de aandelen BNP Paribas, die de staat via de FPIM heeft ontvangen, op het moment van de overdracht van 75% van Fortis Bank aan BNP Paribas.

Het overeengekomen mechanisme tussen de Belgische overheid, Fortis en BNP Paribas betreft 121 miljoen call opties op aandelen BNP Paribas. Deze call opties worden door Belgische overheid gehouden. Dit vergoedingsmechanisme vervangt de door de aandeelhouders

toegekende coupon 42, die door de Belgische Raad van State als discriminerend werd beoordeeld.

Dit mechanisme stelt Fortis in staat, middels door de partijen overeengekomen praktische modaliteiten, gedurende een periode van 6 jaar naar believen opties uit te oefenen en contanten van de Belgische overheid te ontvangen. Het mechanisme kent bepaalde ongebruikelijke kenmerken die de monetisatie en de uitoefening ervan complex maken.

De opties worden conform toepasselijke boekhoudkundige en financiële principes geboekt.

Belangrijk feit ter afronding van dit punt is, dat de Europese Commissie Fortis gevraagd heeft de aandeelhouders voor te stellen de gegenereerde winsten na het uitoefenen van de opties als dividend uit te keren. Door de vereffening van de holding Fortis Brussels, die we half april hebben aangekondigd en die in lijn is met de vereenvoudiging van onze structuren, kunnen we onze aandeelhouders de bruto-opbrengst die voortvloeit uit de uitoefening van de opties uitbetalen. Dat vertaalt zich in een eenmalige winst van EUR 405 miljoen, waarvan EUR 289 miljoen op basis van de waarde van de optie op 31 december 2009. Dit zal in de tweede kwartaal geboekt 2010 geboekt worden.

Uiteraard moet over de opbrengsten die voortvloeien uit het uitoefenen van de optie, als ze worden uitgekeerd aan aandeelhouders, een roerende voorheffing worden betaald, zoals over elk dividend.

De RPN(I) is het meest complexe instrument op onze balans.

De RPN(I) is verbonden aan het financiële instrument CASHES dat door Fortis Bank is uitgegeven en aan de geblokkeerde Fortis aandelen die Fortis Bank heeft gekocht op het moment van uitgifte van dit instrument. De waarde van de RPN (I) is daarom onlosmakelijk verbonden aan de marktwaarde van de CASHES en het Fortis aandeel. De betalingen die Fortis aan Fortis Bank over dit instrument uitvoert worden door de Belgische overheid gegarandeerd.

Om dit zeer ingewikkelde instrument te waarderen heeft Fortis met behulp van deskundigen een methode ontwikkeld. De methode heeft geleid tot een waardering van EUR 316 miljard aan het eind van het jaar 2009.

Een ander actief waarop Fortis recht heeft is de compensatie van een betaling van EUR 362 miljoen die Fortis moest betalen aan houders van preferente aandelen uitgegeven door een dochteronderneming van Fortis Bank Nederland.

De achtergrond van deze verplichting die niet is nagekomen door Fortis Bank Nederland en de nieuwe aandeelhouder, de Nederlandse staat, is als volgt:

- In 1999 heeft Fortis Capital Company, een dochter van Fortis Bank Nederland (FBN), financiële instrumenten uitgegeven om FBN te financieren, met de medegarantie van Fortis.
- In 2009 moest Fortis om contractuele redenen deze effecten terugbetalen. Fortis heeft de terugbetaling in contanten uitgevoerd door EUR 362 miljoen aan de effectenhouders te betalen in plaats van nieuwe aandelen uit te geven.
- FBN heeft elke vorm van compensatie aan Fortis geweigerd.
- Fortis heeft bij de handelsrechtbank van Amsterdam een procedure aangespannen om een volledige compensatie van de door Fortis uitgevoerde terugbetaling te verkrijgen.

Gezien de weigering van FBN deze verplichting te goeder trouw na te komen, heeft Fortis deze vordering op FBN als volledige waardevermindering verantwoord. De negatieve impact op het resultaat van Fortis was EUR 362 miljoen voor belasting, of EUR 301 miljoen na belasting.

Laten we nu kijken naar de verplichtingen met betrekking tot de instrumenten die zijn uitgegeven door voormalige werkmaatschappijen, namelijk Fortis Bank Nederland voor MCS en Fortis Bank voor Tier 1 in 2001.

MCS is een converteerbare obligatie die door Fortis Bank Nederland is uitgegeven om de overname van ABN AMRO te financieren en die verplicht in aandelen Fortis wordt geconverteerd in december 2010. De conversie geeft Fortis het recht op een compensatie van Fortis Bank Nederland voor een bedrag van EUR 2 miljard, in de vorm van aandelen.

Na de overname van de zeggenschap, betwistte de Nederlandse staat elke compensatie van Fortis, hoewel deze compensatie contractueel is vastgelegd.

Daar de conversie nog niet plaats heeft gevonden, heeft de situatie nog niet geleid tot een contractueel dispuut, maar slechts tot enkele publieke mededelingen. Het betreft dus een verplichting buiten de balans voor Fortis.

Het prospectus van het instrument Tier 1 dat Fortis Bank in september 2001 heeft uitgegeven, voor een totaal bedrag van EUR 1 miljard, bepaalt dat na 10 jaar:

- Fortis Bank kan voorstellen het instrument tegen de nominale waarde van de houders terug te kopen.
- Als Fortis Bank dit niet doet, kunnen de houders hun effecten aanbieden aan Fortis die deze tegen de nominale waarde moet terugkopen, hetzij na uitgifte van aandelen, hetzij in contanten.

Fortis heeft daarom een 'off-balance' verplichting tot het terugkopen van de in 2001 door Fortis Bank uitgegeven effecten. Deze verplichting wordt pas vernietigd op het moment dat Fortis Bank haar intenties met betrekking tot dit instrument aan de markt bekend maakt. Uit voorzorg heeft Fortis deze toekomstige verplichting geheel in mindering gebracht op het discretionair kapitaal, dat wil zeggen het kapitaal dat Fortis meent tot zijn beschikking te hebben om te investeren en zijn activiteiten uit te breiden.

Sommige instrumenten die Fortis overgehouden heeft na de verkoop van de bancaire activiteiten kunnen een potentieel sterke volatiliteit teweeg brengen. Met name de door de Belgische overheid gehouden opties op aandelen BNP Paribas en de RPN(I) worden sterk beïnvloed door marktparameters.

De volatiliteit van deze instrumenten kan leiden tot eenmalige boekwinsten of -verliezen, die een substantiële impact op de resultaten van de groep kunnen hebben.

Voordat we dit hoofdstuk afsluiten, bekijken we nog even de juridische disputen waar Fortis mee te maken heeft in verband met de ontmanteling van de groep.

Dames en Heren,

De Voorzitter heeft eerder vermeld welke krijtlijnen de Raad van Bestuur heeft uitgetekend voor het beheer van de juridische erfenis van het verleden.

Ik zal thans wat meer toelichting verstrekken over de concrete zaken en onderzoeken die momenteel aanhangig zijn en die voortkomen uit de opsplitsing van het oude Fortis, ruim anderhalf jaar achter ons. We hebben deze onderverdeeld in vijf categorieën:

Vooreerst zijn er de administratieve onderzoeken ingesteld door de Nederlandse Autoriteit Financiële Markten of “AFM” en de Belgische Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen. Zoals bekend, heeft de AFM begin februari Fortis SA/NV en Fortis N.V. boetes opgelegd ten bedrage van EUR 576.000 voor beweerde overtredingen van de Nederlandse Wet op het financieel toezicht. Meer bepaald zou Fortis in juni 2008 onjuist of misleidend hebben gecommuniceerd over haar solvabiliteitspositie, en zou het de publicatieverplichtingen voor koersgevoelige informatie niet hebben gerespecteerd. Fortis heeft beroep aangetekend tegen deze zienswijze van de AFM.

Wat betreft de stand van zaken in het administratief onderzoek ingesteld door de CBFA hebben wij geen concrete informatie. Hetzelfde geldt voor het strafrechtelijk onderzoek dat in België wordt gevoerd. Wij wachten het resultaat van beide onderzoeken af.

Ten derde, zijn er de expertenonderzoeken die momenteel aan de gang zijn en die geïnitieerd werden op verzoek van aandeelhoudersvertegenwoordigers.

Een eerste enquête wordt gevoerd in België op vraag van Deminor en betreft de waardering van de in september en oktober 2008 verkochte bedrijfsonderdelen. Er is geen concrete timing vooropgesteld voor de afsluiting van deze enquête.

De tweede, nog lopende enquête werd bevolen door de Ondernemingskamer in Amsterdam op vraag van VEB en Euroshareholders. Deze betreft de gang van zaken binnen Fortis vanaf 2007 (vanaf de overname van ABN AMRO) tot oktober 2008 (de verkoop van Fortis Bank en andere activa). Zoals wij hebben meegedeeld is hiervan ondertussen een concept-rapport aan Fortis overhandigd. Wij zijn echter gebonden aan strikte geheimhoudingsverplichtingen en kunnen hierop verder dan ook geen enkele commentaar geven.

Van zodra de eindverslagen in deze enquêtes voor het publiek beschikbaar zijn, zal Fortis haar standpunt terzake onverwijld bekend maken.

De vierde categorie groepeert een aantal burgerlijke rechtszaken. Deze zijn aangespannen op initiatief van (toenmalige) aandeelhouders die zich benadeeld voelen door de opsplitsing van het oude Fortis of de gang der zaken voorafgaand aan die opsplitsing. In België is er de juridische procedure ingesteld door aandeelhouders vertegenwoordigd door meester Modrikamen. In december vorig jaar heeft de rechtbank in die procedure zich onder meer onbevoegd verklaard ten aanzien van de Nederlandse gedaagden. De door meester Modrikamen gevraagde voorlopige maatregelen ter vrijwaring van de mogelijkheid de opsplitsing van Fortis nog terug te draaien, werden afgewezen. Een andere juridische procedure werd in België geïnitieerd op verzoek van Deminor en betreft beweerde misleidende communicatie in de periode voorafgaand aan de opsplitsing van Fortis. Die procedure verkeert nog in een vroeg stadium.

Ook in Nederland zijn een aantal procedures hangende. In de procedures ingesteld door de Stichting FortisEffect en Meester Bos zullen getuigenverhoren plaatsvinden. Verder betwisten wij zoals gezegd ieder verhaal vanwege de vroegere leiding van het oude Fortis in het kader van de zaak Bos

De zogenaamde 'class action' in de V.S. werd in eerste instantie door de rechtbank onontvankelijk verklaard en verkeert thans in stadium van hoger beroep.

De vijfde en laatste categorie "Financiële Instrumenten", betreft tenslotte een juridische procedure waarin twee individuele beleggers de rechtsgeldigheid betwisten van het in 2002 uitgegeven FRESH-instrument. Op grond van overleg met externe juridische adviseurs acht Fortis het niet waarschijnlijk dat de rechtbank zou besluiten tot de nietigheid van de FRESH.

Dames en heren, tot daar mijn overzicht van de lopende zaken en onderzoeken. Wij zullen u uiteraard op de hoogte houden over het verdere verloop van de ontwikkelingen.

Fortis heeft met zorgvuldigheid gewerkt aan een vereenvoudiging van de structuren daar ze niet meer optimaal zijn in de nieuwe omvang van de groep.

De eerste belangrijke beslissing van de groep betreft de vereffening van Fortis Brussels waardoor Fortis eveneens het resultaat voortvloeiend uit de uitoefening van de opties BNP Paribas kan betalen zonder belastingheffing.

Andere vereenvoudigingen van onze structuren staan gepland voor de toekomst op voorwaarde dat ze voldoen aan de door ons gestelde criteria. Een van de consequenties van deze vereenvoudiging is het vrijkomen van een niet recurrenente winst zoals hierboven reeds aangehaald.

Het overzicht van alle kerncijfers wijst zich eigenlijk vanzelf. Misschien ook wel aardig om aan te stippen is het nettovermogen per aandeel: eind 2009 was dat EUR 3,37. Het eigen vermogen bedroeg EUR 8,3 miljard netto, waarvan EUR 5,5 miljard afkomstig was uit het verzekeringsbedrijf.

De nettowinst uit verzekeringen heeft zich sterk hersteld ten opzichte van 2008. Voor een groot deel heeft dat natuurlijk te maken met het negatieve effect van de financiële markten in 2008, maar dat cijfer illustreert tevens dat onze commerciële prestaties niet ernstig te lijden hebben gehad van deze gebeurtenissen.

Sterker nog, als we het hogere minderheidsbelang voor de Belgische activiteiten weer even bij het geheel optellen en zelfs als we rekening houden met een lagere winst bij Niet-leven als gevolg van de zwakkere operationele resultaten, dan zien we de totale nettowinst toch weer omhoog gaan in de richting van het niveau van de voorgaande jaren.

Verder moeten we natuurlijk ook rekening houden met het feit dat de levenactiviteiten nog altijd te lijden hebben van lage vermogenswinsten.

Met ingang van het eerste kwartaal van 2010 wordt Fortis Insurance International opgedeeld in drie nieuwe segmenten: het Verenigd Koninkrijk, Continentaal Europa en Azië. Die nieuwe onderverdeling vergroot de transparantie en geeft veel beter inzicht in de winstbijdrage en de

waardecreatie van de diverse activiteiten. Een volledig overzicht van de cijfers per nieuw segment is voor het eerst beschikbaar over de eerste helft van 2010.

Kijken we even anders naar de resultaten, dan tekent zich heel duidelijk een sterk herstel af bij leven. Zoals we al eerder aangaven, hebben we niet zoals in het verleden van significant hogere beleggingsresultaten kunnen profiteren omdat de beleggingsportefeuille inmiddels nog maar voor een gering deel in aandelen belegt. De over het geheel genomen lagere unit-linked productie leidde tot iets lagere commissie-inkomsten.

Van niet-leven halveerde de bijdrage in vergelijking met 2008. Natuurlijk speelt ook hier het hogere minderheidsbelang in AG Insurance een rol. Toch hebben vooral de hogere schadefrequentie en meer grote schadeclaims een aanzienlijk effect gehad op de netto winstbijdrage van de niet-levenactiviteiten. Dat gold met name voor België en het Verenigd Koninkrijk.

Onze kapitaalpositie is onverminderd stevig en is daarmee een belangrijke steunpilaar in tijden van wisselvallige financiële markten. Onze totale solvabiliteitsratio bedraagt 231%. Dat is een van de sterkste solvabiliteitsratio's in de sector. De verzekeringsactiviteiten hadden per saldo een vermogenspositie die EUR 3,6 miljard hoger lag dan het wettelijk vereiste minimum. Tellen we de vermogenspositie van EUR 2,4 miljard daarbij op, dan is dat oversolvabel vermogen zelfs EUR 6,0 miljard. Wij streven naar een solvabiliteitsratio van ten minste 200% in het totaal.

Het discretionair kapitaal geeft een indicatie van het vermogen dat Fortis in nieuwe ontwikkelingen kan investeren (zowel autonome als niet-autonome groei).

Bij de inschatting van het discretionair kapitaal wordt uitgegaan van het eigen vermogen en de Fortis ter beschikking staande langetermijnfinancieringen. Daarop worden vervolgens de niet-liquide, voorwaardelijke en al eerder toegezegde middelen in mindering gebracht. Immers, die laatste activa beperken het bedrag dat Fortis in de toekomst kan investeren. Discretionair kapitaal is daarentegen beschikbaar voor investering, mits aangehouden in liquiditeiten of zeer liquide activa.

Ultimo 2009 bedroeg het discretionair kapitaal EUR 1,3 miljard. Dat kapitaal is ten dele bedoeld als buffer voor het opvangen van onzekerheden.

Zoals in september vorig jaar al gemeld, heeft Fortis een vernieuwd dividendbeleid ingesteld dat voorziet in de uitkering van een dividend van 40-50% van de nettowinst op de verzekeringsactiviteiten.

Als onderdeel van dit beleid heeft de Raad van Bestuur besloten een dividendvoorstel van 8 eurocent per aandeel ter goedkeuring aan de aandeelhouders voor te leggen. Dit komt overeen met een verwacht uitkeringspercentage van 41% van de nettowinst op de verzekeringsactiviteiten.

* *
*